

פיל לבן מאלומיניום

משהו לא דופק בקבוצת מיפעלי האלומיניום, "אלבר" של "החברה להשקעות" של "דיסקונט" דן טולקובסקי, הנחשב כ-אוריס-ותומים של התעשייה הישראלית, מפקה אישית על קבוצת "אלבר". מן המעט שניתן ללמוד על המתרחש (דיסקונט) אינו מוסר, כעיקרון, מידע על חברות פרטיות, והמידע הנמסר על החברות הציבוריות ניתן במסגרת הודעות לבעלי-המניות). נראה כי הכוונה היא להקים מעין קריית-פלדה מאלומיניום, בהבדל שב"אלבר" אין כוונה ליצוק מתכת מעפרות, אלא לקבל אלומיניום גומי ולעבדו. השלב הסופי מכוון להחזיר לשוק הישראלי מוצרים מאלומיניום במקום מפלדה ונחושת, שכן מישקל האלומיניום הוא שליש מפלדה ונחושת, ומחירו 900 דולר לטונה לעומת 1600 דולר לטונה נחושת.

מנהל טולקובסקי מחברת דליקו

בעיקר הנסה "אלבר" לייצר מוליכי-חשמל מאלומיניום, תוך ניצול שליטתה ב"חברה לכבלים" בחיפה, יצרנית מוליכי-חשמל וכבלים אחרים. כן תייצר פח גלי, הזול יותר מפח-פלדה.

תוך כדי ההשקעות הענקיות בארבעת המיפעלים של "אלבר", הובא גם ציוד חדש ביותר לייצור נתיבי-אלומיניום, שהשקעה בו עולה על 10 מיליון דולר. נראה כי בעת אישור ההשקעה חשבו שההוצאה תהיה קצרה ביותר אולם עתה התברר כי דרושה הרצה של כשנה וחצי. לעובדה זו משמעות כספית — במונחי ריבית בלבד — כ-2 מיליוני דולר נוספים, וזהו סכום שגם "בנק דיסקונט" אינו מזלזל בו.

בניגוד לקריית-הפלדה של "כור", ה-מנהלת מאבקים עם שמונה דתיים, החליפה "דיסקונט" ראשית ככל את המנהל-הכללי, הביאה את טבנקין, ש-ניסה להכניס קודם סדר במיפעלי "עץ-לבד".

העבודה מוכרת

"לוין-אפשטיין"

מיפלת העבודה כופה על "החברה המאוחדת לפירסומים" למכור את דפוס "לוין-אפשטיין" בבת-ים, כדי לממן ב-כספים שיתקבלו את חובות המיפלת. ברשות הדפוס שטח של כ-20 דונמים באזור-בנייה מבוקש בדרום בת-ים. "החברה המאוחדת לפירסומים" היא בשליטת מפא"י לשעבר. מנהלה, שבתאי הימלפרב, שהפך את ממלכת העיתונות הלועזית של מפא"י ובתיה-דפוס שלה לעסק משגשג, טוען כי כיום לא ניתן להשיג מחיר טוב עבור הקרקע. למרות התנגדותו, מנסים ראשי העבודה למכור את השטח בכל-זאת.

מתנות

לקבלו קלקא

עיריית תל-אביב אישרה כי הקבלן נחום קלקא, הבונה על מיגרש גדול של "אגד" בשכונת מונטיפיורי, לא ישלם את אגרות מיסוי-הבניין כמו כולם, עם התחלת הבנייה. העירייה אישרה כי יש-לם את האגרות, שסכומן הכולל 750 אלף לירות, משך שנה וחצי שיחלו מחצית השנה אחרי הוצאת רישיון-הבנייה. על החוב ישלם ריבית לא-צמודה של 18%. משמעותו של הסדר זה היא, בתנאי הריבית החופשית של היום — שהיא 50% לפחות — ממש מתנה של העירייה לקלקא, בנובה של 30% בקירוב לשנה או 45% לשנה וחצי, והסכום שהוא מקבל כמתנה מן העירייה הוא, אס-כך, 337,500 לירות.

קלקא הוא מראשי הקבלנים התומים כיום במפלגה הליברלית, ולפני חודשים אחדים אירגן התרמות של קבלנים למען תנועת-החרות. האחראי להסדר עם קל-קא הוא יגאל גריפל, יושב-ראש ועדת בניין-ערים של תל-אביב, ומראשי תנועת החרות וגזבר-הלשעבר.

עצות לנוסעים לחו"ל

בנסיעתך לחוץ-לארץ, אל תקנה ויסקי וסיגריות בחנויות פטורות-ממכס, אלא בשוּבך ישראל, בחנויות רגילות. הנוסע הרגיל נוהג לרכוש סיגריות וויסקי עוד בממלכת-העופה בן-גוריון בלוד, מטלטל אותם עימו כל הדרך. גם אם הוא קונה אותם בממלכת-היציאה האחרון שלו, הוא מסתכן בשבירה, באינוחיות, והעיקר: זה פשוט לא כדאי.

קרטון של סיגריות "מור" עולה ב-חניות פטורות-ממכס 5 דולר, וזהו גם מחירו של קרטון-סיגריות אחר, גם תוספת או בנוכחי כמה סנטים. מחיר קרטון זה בחנות-המעדנים בכיכר-המדינה בתל-אביב הוא 60 לירות. מחיר בקבוק-ויסקי בפטורות-ממכס הוא כ-6 דולר. בחנות בישראל מחירו 60 לירות, ואצל הסיטונאי ניתן להשיגו ב-55 לירות. ה-מפרש הוא רק בלירות בודדות. שלא לדבר על כך שבח"ל כדאי להוציא מטבע זר רק על מה שלא ניתן או כדאי לרכוש בלירות ישראליות.

14 קומות בצומח

המאספים - איבן גבירול

הוועדה המקומית לבניין-ערים של תל-אביב נתנה אישור עקרוני לקבלנים גרוסמן-ק.ב.ק., להקים בית-מישרדים בן 14 קומות בפינת איבן-גבירול — המאספים, מקום המשמש כיום כמיגרש-חנייה וכאיזור של בתי-מלאכה. מגדל-הקומות יהיה על המיגרש לצד איבן-גבירול, בעוד שבצד של המאספים יהיו בניין בן חמש קומות ויציע מעל לשלושה מרתפים.

בסך-הכל אושרו לבניה 350,000, וזאת כיוון שמשטח המיגרש של 1952 מטר יופקעו 1000 מטר להרחבת שטח רחוב איבן-גבירול. האחוזים הגבוהים יפצו את הבעלים גם על הפיצוי הגבוה שישלמו לבעלי-המלאכה במקום, שאותם יש לפי-נות.

אוריאל ינהל את "כתר"

נחמן אוריאל, שהתפטר מניהול הוצאת "עם-עובד", קיבל על עצמו את ניהול הוצאת-הספרים "כתר", השייכת לקבוצת "כלל", "כתר" היא הוצאה צו-ברת-הפסידים, שהתמחה בהדפסת יקרות של סיפרות טובה. ההשקעה הגדולה

מנהל אוריאל מוכר ספרים

ביותר שלה היא "אנציקלופדיה יודאית קה", שצברה עד כה עשרות מיליוני לירות הפסידים, ולמעשה כל ההשקעה בה היא בגדר הפסד מוחלט. אוריאל ינהל את "עם-עובד" משך כשנתיים, ובתקופה זו הפך את הוצאה ממפסידה לריווחית, תוך הוצאת סיפרות טובה ומקורית במשובל עם סיפרות-מתח מעולה. הוא היה הראשון שהחל מפיץ סיפרים-כספים בקבוצת-מכירה לעיתונים ול-חניות, בהצלחה ניכרת.

מי ינהל

את מיפעלי

"נייר-חדרה"

מאבק חריף מתחולל על שאלת ה-ניהול של מיפעלי "נייר חדרה", לאחר פטירתו של יששכר חיימוביץ, ש-היה הכלי-כול במיפעל. כארבעה חודשים לפני מותו סוכס, כי יושב-ראש מועצת-המנהלים, ג'ורג' ויץ, יתפטר מתפקידו, וחיימוביץ ימלא את מקומו. במי-קומו של חיימוביץ, כמנכ"ל, עמד להת-מנות מנהל-הייצור של המיפעל, שמואל רותם.

כעת מעלים טענות נגד מינויו של רותם. אומנם אין עוררין על כישוריו כמנהל מיקצועי, אולם המתנגדים טוע-נים, כי לתפקיד זה דרוש אדם בעל קשרים, ולא כישורים. מיפעלי, "נייר חד-רח" זקוק, לשם קיומו, להגנה מלאה של הממשלה בצורה של איסורי-יבוא, מכסים ולחצים שונים.

בלי קשרים עם הממשלה, לא יעמדו למיפעל כישוריה של ההנהלה, טוענים המתנגדים לרותם. הצרה היא שקשה למצוא אדם בעל קשרים מתאימים, מה-גם שלא ברור קשרים עם מי: האם להפסד יידי של שר-האוצר הנוכחי, תוך הסתכנות בכך שרבינוביץ ירוש מתפ-קידו בקרוב?

"כנפיים" ל"ג'וקר"

המפיק אמנון גרנון יצא לארצות-הברית במטרה לשכנע את המשקיעים, שמינו עד כה את השרט, בעיקר תודות לנדיבות-הלב הבלתי-רגילה של חיל-האוויר, המוכן לעשות למען סרט זה דברים החורגים מן המקובל והידוע עד כה, להשקיע עוד כסף. נראה כי המשקיע-עיים יותר זהירים מחיל-האוויר.

כך, למשל, דורש צה"ל לאשר למפרע כל תסריט של סרט שהוא מסייע לו. התסריט של "כנפיים", שאושר לפני תחילת-ההפקה, שונה פעמים אחדות, ונראה כי השינויים נעשו בלי אישור נוסף.

בנוסף, בדרך-כלל מחייב מישרד-הבי-טחון את המפיקים בתשלום עבור שימוש בציוד של צה"ל, לפי תעריף הקובע מחיר לשעת-עבודה של כל כלי. במיקרה הזה הוסכם, משום-מה, על סכום גלובאלי של מיליון לירות תמורת הוצאות הפעלת מטוסי חיל-האוויר, ולא ברור כיצד נבדק שאכן הוצאות חיל-האוויר לא יחרגו מסכום זה. כיוון שאחיו של המפיק הוא קצין בחיל-האוויר, החלו פושטים רינר-נים כי הדבר עודד את נדיבות-ליבו של חיל-האוויר כלפי מפיקי-הסרט.

היום כבר ברור, כי חסרט "ג'וקר" יהיה מפולת כספית אדירה, וכל ההש-קעה בו תרד לטימיון. בסרט הושקעו 1.4 מיליון לירות, שמומנו כך: 320 אלף לירות מהקצבה מיוחדת של המועצה לתרבות-ואמנות; רבע מיליון לירות מי-כספי מישרד-המיסוי-וחת-התעשייה; רבע מיליון ל"י השקעה של אולפני-ההסרטה "ברקיי" — שעשו את עבודת-המעבדה וקיבלו חלק בהפקה. היתרה הושקעה עלידי קבלן ירושלמי.

ההקצבה של המועצה-לאמנות הוגדלה מרבע מיליון לירות ב-75 אלף לירות נוספות אחרי השלמת הסרט, כאשר המועצה התפעלה מן הסרט עדי-כדי-כך שהגדילה את חלקה.

ניסיונות למכור את הסרט בחו"ל, עלו בתוהו. הצגת-ניסיון בלוס-אנג'לס, הביאה לתחנוני הצופים שימחרו להחזיר את הסרט לישראל.

בעוד משקיעי סרט זה סופרים את הפסדיהם, הופסקה הפקת הסרט, "כנ-פיים" בפעם השנייה, מחוסר תקציב. ה-סרט מופק ביוזמת אמנון ברנזון, וה-במאי הוא שמואל אימברמן.

במאי אימברמן מגייס משקיעים